

УДК 74.745/749

ПОНЯТТЯ, ІСТОРІЯ І СТИЛІ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ

Краснікова Л.В.

Київський національний університет будівництва та архітектури

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2018-12-64-6>

В даній статті розглядається поняття дизайну, різноманітні стилі дизайну, дизайн інтер'єра. В статті розглядається історія дизайну. Різноманітні стилі дизайну, до яких входить: аттичний стиль, що знайшов свій початок у Стародавній Греції та Риму; готичний стиль, і його особливості; часи ренесансу, підвидами якого входить рококо та бароко; арт-деко; стиль етніки та особливості цього стилю.

Ключові слова: дизайн, інтер'єр, готичний стиль, історія дизайну, Ренесанс, рококо, бароко, арт-деко, стиль етносу, класичний стиль.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими завданнями. Дизайн інтер'єрів як галузь знань і напрям в облаштуванні приміщень сформувалося на початку минулого століття. Щодо бажання людства змінювати навколишнє середовище та приміщення – воно було присутнє завжди. Варто лише згадати розкішні палаци епохи Ренесансу, величні зали Середньовічних палаців, зачаровують своєю магічною обстановкою галереї епохи стародавнього Риму та Греції, часи панування стилів бароко, рококо, арт-деко та інші. Стиль, що нас оточує має прямий вплив на наш психологічний і емоційний стан, і звідси настільки поширене бажання періодично міняти колірну гамму і зовнішній вигляд житлового простору. Зазвичай дизайн інтер'єру, насамперед, асоціюється тільки з виконанням декоративної функції, так як він володіє потужним візуальним впливом. В ідеалі вже на стадії ремонту приміщення потрібно мати дизайнерські ідеї та концепції. Про те, що дизайн інтер'єрів схильний моді, говорити не доводиться, так як зміни в концепціях дизайну характерні навіть для невеликого періоду часу [13].

Найбільш статичним і не схильним до віянь моди залишається класичний стиль, хоча в останні роки дизайн «пережив» і аскетичний період,

і перехід до більш м'яким напрямками. Класичний стиль є найбільш доречний тому, що у ньому немає нічого зайвого і непотрібного [12].

Останнім часом, все частіше в дизайнерських проектах використовують асиметрію. З іншого боку, втома від строгих геометричних форм і холодного інтер'єру зараз звело на «п'єдестал пошани» фітодизайн – використання рослин для облаштування приміщень [12].

Дизайн – це надзвичайно багатогранне поняття, що засноване на польоті творчої думки, пошуку нових форм і художніх образів. З цієї причини дизайн поділяється на безліч стилів і підстилів. Основними стилями є класичний, ренесанс, хай-тек, з яких народжуються інші більш об'ємні, неординарні способи декору приміщення. Кожен стиль цікавий по-своєму, кожен має свою родзинку, індивідуальність, відмінні риси. Поряд із загальноновизнаними стилями існує поняття етностилю, властиве тому чи іншому етносу: китайський заснований на законах філософії Фен-шуй, філософії єдності людини з природою, африканський витканий з енергії і яскравих фарб, італійський дивує вишуканістю та витонченістю. Але у всіх випадках, будь-який дизайн приміщення – це своя окрема філософія життя.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Що стосується історії становлення та формування дизайну в цілому, то тут присутня багата кількість різноманітних ідей та подій, що знайшли своє шанування у світі. Зміна епох, поглядів, смаків – все це сприяло зміні інтер'єрного дизайну в різні часи. Потреба в естетиці була присутня у людей стародавнього світу, властива вона людству і сьогодні. Вивченням цього питання займалися такі науковці, як: Кузнецова І.О., Лобода О.В., Дубинський В.П., Коваль Л.М. [9].

Архітектурно-композиційні прийоми розглянуто Лободою О.В. [10].

Питання світла стосовно до проектування світлокольорового середовища було розглянуто Дубинським В.П. Коваль Л.М. систематизувала принципи формування дизайну предметно-просторового середовища засобами LED-технологій, не вивчаючи прийом освітлення в цілому [13].

Сучасні дизайнери не втомлюються дивувати світову громадськість креативними ідеями, сміливими роботами. Чудові етюдів в стилі бароко, прості і в той же час, наповнені енергією життя в стилі hi-tech, естетика класицизму – всі ці і багато інші стилі склалися століттями, перш ніж знайшли ту форму, яка радує своєю досконалістю сучасника.

Метою статті є аналіз різноманітних стилів дизайну в історичній ретроспективі.

Виклад основного матеріалу. Поняття «інтер'єр» є дуже різноманітним та широким. Кожен вечний дає різне значення цього терміну.

Але, незважаючи на різноманіття і широту поняття «інтер'єр», його можна визначити як особливість внутрішнього простору приміщення [1].

Створення житлового інтер'єру вимагає від майстра не тільки професійних знань, художнього таланту, але і креативності мислення, індивідуального підходу. Тільки в поєднанні дотримання правил дизайну і прагнення до оригінальності полягає магія дизайну інтер'єру. Завданням дизайнера є перетворити існуюче простір в художній образ, наповнивши його простотою і естетикою, лаконічністю й оригінальністю. І в цьому йому допомагає безліч нюансів, починаючи від шпалер, закінчуючи абажурами для нічних ламп.

Історичні стилі дизайну інтер'єру налічує більше п'яти тисяч років, за цей час основні поняття про архітектуру, меблів, елементів декору постійно змінювалися, утворюючи цілі школи і течії, відсилання до яких, можна зустріти в сучасному дизайні інтер'єру. Історія стилів інтер'єру в точності повторює історію самої людської культури. Можна виділити кілька загальноприйнятих форм, див. табл. 1.

Класичний стиль в інтер'єрі є це еталон гарного смаку, елегантності і розкоші. Подібний дизайн ніколи не вийде з моди. Він був актуальний протягом століть і залишається таким в наші дні. Класичний стиль виконання, на сьогоднішній момент, є найулюбленішим стилем в різних країнах [11].

Стиль архітектури, що зародився у Франції, відрізняється своєю вишуканістю. Даний вид стилю йде до нас з середньовічних часів. Яскравими прикладами втілення цього виду дизайну є католицькі храми.

Центр інтер'єру в готичному стилі – багато оформлений камін або кахельна піч. Поняття

стилю ренесанс включає в себе кілька підпунктів: Рококо; Ампір; Бароко.

Кожен з цих стилів має свої індивідуальні риси і відмінності. Стиль Ренесанс прийшов на зміну строгому і похмурому оформленню житлових приміщень епохи Середньовіччя.

Епоха пишного, чуттєвого Відродження, що має назву Ренесансу, активно диктувала свої правила в оформленні будинку. Стилїстика Відродження базувалася на філософській думці про те, що мета в житті це насолода. Даний стиль інтер'єру характеризується використанням наступних складових: стіни покриті тканиною, gobеленами, різьблені меблі, канделябри, мармурові підлоги і велика кількість ліпнини.

Для бароко і рококо характерно стилістичне злиття стель, стін і підлог-один матеріал і стиль виконання використовується для декору всієї кімнати, так, в бароко ліпнина використовується на стінах, стелі і плінтусах. Основні риси, якими знаменитий стиль модерн-округлість ліній, практично повна відсутність симетрії, велика кількість тканин (як на стінах, так і в таких стилістичних елементах декору як маленьких подушок, накидок, шторах, меблів). Меблі в даному стилі, повинна мати закруглені кути і бути виготовлена з дерева. Аналізуючи стиль модерн можна відзначити, стриманість колірної гами всього приміщення.

Своєю появою стиль арт-деко зобов'язаний очищеного від зайвої чуттєвості модерну і неокласицизму, деякі риси якого вдало увійшли в традиційний дизайн напрямки. Джерела арт-деко лежать в футуризм, кубізм, а також в екзотиці стенографії та новаторською стилістики дягилевських балів.

У цьому дизайні інтер'єру зроблена спроба зібрати все найкраще з інтер'єрів різних епох і народів. В арт-деко, можна знайти єгипетські мотиви, суміщені з ампіром, рококо і класицизмом.

Стиль арт-деко багатий вишуканими ідеями у вигляді широких смуг, зображеннями тварин і рослин, також стиль інтер'єру-арт-деко багатий такими елементами, як геометричні фігури як лейтмотиву оформлення кімнат, різні статуєтки виконані з каменю або металу.

Арт-деко вважається унікальним дизайнерським плином, чия стилістична ідея утворена поєднанням розкішного вишуканості з присмаком старовини і нововведення. Меблі в цьому стильовому просторі повинна бути однотонною, виготовленим з одного матеріалу, мати плавні вигини. Меблі повинні використовуватися тільки за призначенням, а мені грати роль прикраси кімнат. Основною особливістю стилю є: велика кількість техніки і максимальна функціональність.

Етнічний стиль в інтер'єрі є збірним поняттям. Він включає в себе безліч різних стилів, які об'єднують одне – данина традиціям культури. Інтер'єрні особливості різних країн наведено у табл. 2.

Висновок та пропозиції. Дизайн інтер'єру – це багатогранна, захоплююча галузь мистецтва, що характеризується унікальними формами, художніми образами і дає можливість для творчості, прояву креативності думки. Різноманіття стилів розкриває перед дизайнерами широке поле для фантазії, велика кількість форм стирає всі межі. Але при цій свободі творчості не можна забувати і про правила, канони дизайну, на яких

Порівняння різних стилів інтер'єру в історичній ретроспективі

Назва стилю	Головні особливості стилю	Колірна гама	Пам'ятки архітектури
Класичний стиль	Строга симетрія форм, лаконічне оформлення стін і меблів. Даний вид інтер'єру несе в своїй основі суворі геометричні пропорції, все повинно підкорятися симетрії, а основний закон інтер'єру в античному стилі – співвідношення більшого меншого і цілого, де велика частина відноситься до цілого як мала частина до більшого. Так передбачається, що приміщення буде стилістично ділитися на зони, де одна буде найбільша, а інші будуть поділені на однакові малі зони [2].	Колірна гама передбачає використання світлих, не яскравих кольорів.	Стародавня Греція та Рим
Готичний стиль	У ньому важливі не стільки застосовувані кольори і матеріали, скільки їх поєднання і стильова єдність зі стилістикою будинку, гармонія стародавніх предметів із сучасними. Основними характеристиками готичного стилю оформлення є такі елементи як: вузькі вікна, темні тони меблів і стін, використання вітражів, загальна стильова строгість і лаконічність. Важливу роль в цьому стилі грає камінь.	Кімнати, виконані в готичному оформленні, повинні бути розбиті на декілька зон поменше, наприклад одна вітальня буде включати в себе: зону відпочинку, гостьова і обідній простір.	Споруди у Франції. Католицькі храми
Стиль часів Ренесансу	Особливістю даного стилю є геометричні характеристики кожного елемента і будівлі в цілому, таким чином враховується симетрія, порядок складових частин, пропорції геометрії. Даний стиль інтер'єру характеризується використанням наступних складових: стіни покриті тканиною, gobеленами, різьблені меблі, канделябри, мармурові підлоги і велика кількість ліпнини	Декорування житлового простору колонами і масивними меблями. Всі ці особливості стилю ампір поєднує з позолотою, загальною пишністю і в той же час строгістю форм. Ампір був популярний за часів імперії Бонапарта [3].	Собор Санта-Марія дель Флоре, Флоренція
Арт-деко	Великі, важкі дзеркала; велика кількість елементом і стильових контрастів, чітких форм, вигинів (в тому числі на меблях). широкі смуг, зображеннями тварин і рослин, також стиль інтер'єру – арт-деко багатий такими елементами, як геометричні фігури як лейтмотиву оформлення кімнат, різні статуетки виконані з каменю або металу.	Широке використання колірної палітри; поєднання кольорів.	Театр Єлісейських полів, Париж
Стиль hi-tech	Даний стиль інтер'єру характерний лаконічністю і використанням стилістики сучасності. Основною стильовою складовою в дизайні інтер'єру є чіткість ліній, бідність колірної гама, використання металу, скла і каменю.	Однотонність, бідна кольорова гама.	Готель Артс, Барселона
Етнічний стиль	Етно стиль має на увазі використання тільки натуральних матеріалів. Камінь, деревина та інші природні матеріали використовуються і в обробці, і в меблів, і в аксесуарах, і в предметах декору. Більшість етнічних стилів архаїчні, хоча зустрічаються і сучасні варіації. Характерні предмети побуту та елементи декору тієї чи іншої країни – основні складові етнічної стилістики. Обов'язково присутні в інтер'єрі типові візерунки і малюнки обраної країни.	Традиційні кольори стилю відображають характерні відтінки тієї чи іншої країни, але всі вони, як правило, яскраві, соковиті, насичені, повторюють кольори природи.	

базується досконалість ліній. Кілька десятиліть ведуться дискусії про час виникнення дизайну інтер'єру, як сформованої галузі знання і діяльності. Деякі вчені розглядають версію зародження естетики в оформленні житлового простору ще з епохи печерних людей: наскальні малюнки є підтвердженням цієї версії.

На сьогоднішній момент існує чимало різноманітних стилів дизайну інтер'єру, таких як: класичний стиль, готичний, арт деко, стиль доби Ренесансу, етно-стиль, хай-тек. Кожен зі стилів має свої особливості та індивідуальні риси. Їх можна об'єднувати і тим самим, знаходити собі дизайн-проект по душі.

Інтер'єрні особливості різних країн

Країна	Стильові особливості оформлення інтер'єру
Японія	підходить для любителів мінімалізму. Це кращий варіант для мешканців малогабаритних квартир. Всі меблі в такому інтер'єрі повинні бути обов'язково низькою – це сама типова риса Стилiстика. Крім того, меблі потрібно вибирати зі світлих порід деревини або з бамбука. Колірна гамма включає в себе натуральний бежевий, кремовий, молочний. Більш яскраві кольори, на зразок насиченого червоного і чорного, можуть використовуватися в якості колірних акцентів. Типові елементи інтер'єру – розсувна перегородка або ширма і специфічний килим татамі. Ну і, звичайно ж, в інтер'єрі багато класичних аксесуарів – віял, ваз, чайних сервізів, ікебан. Дуже часто вони декоровані візерунком в ідеї ієрогліфів.
Скандинавія	Скандинавський стиль відрізняється грубуватою практичністю. Він запозичений у вікінгів, яким не було справи до витонченої обробки приміщень. Головний принцип стилістики-простота і раціональність. Найкраще відтворювати скандинавський інтер'єр в просторих приватних будинках. Їх можна прикрасити стельовими балками, масивної дерев'яними меблями в простих лляних чохлах, величезним каміном. Оживляє інтер'єр простий, але красивий текстиль з характерними візерунками – скатертини, пледи, підлогові доріжки. Крім того, в якості декору можна використовувати живі квіти в невеликих горщиках [6].
Італія	Італійський стиль неймовірно яскравий, соковитий і життєрадісний (точно, як і сама природа Італії). Колірна гамма стилістики відповідає кольорам моря, сонця, буйної рослинності. Дуже багато уваги приділяється світлу. Ідеально італійський стиль впишеться в приміщення з великими вікнами, залите сонячним світлом. Якщо природного освітлення недостатньо, необхідно забезпечити кімнату жовтуватим штучним світлом. У декорі переважають морські і рослинні елементи: вази з фруктами, величезні діжки з квітами, черепашки, картини з морськими пейзажами.
Англія	Англійський стиль дуже ґрунтовний і класичний. Тут переважають дорогі сорти темної деревини і шкіряна оббивка на м'яких меблях. Разом з тим, Англійська Стилiстика ще й дуже затишна. Такою її робить м'який килим на підлозі, затишний картатий плед на кріслі, смугасті шпалери і фарфорові вази. У декорі ряснують квіти, найчастіше – троянди. Важливі і маленькі предмети декору. Тут можна використовувати будь-які милі вашому серцю дрібнички – серветки, статуетки, сімейні фотографії, картини.

Список літератури:

1. Михайлов С., Кулеева Л. Основы дизайна: Учебник по специальности «Дизайн архитектурной среды». 2-е изд. исправл. и доп. – М., 2002. – 260 с., ил.
2. Несеренко О.И. Краткая энциклопедия дизайнера. – М., 1998. – 315 с., ил.
3. Паранюшин Р.В. Композиция (Серия «Школа изобразительных искусств»). Ростов, 2001. – 80 с.
4. Уолтон С. Цветовое оформление интерьера. Пер с англ. – М., 2001. – 160 с.
5. Шимко В.Т. Основы дизайна и средовое проектирование. Посібник. – М., 2005. – 160 с.
6. Чинь, Франсис Д.К. Архитектура: форма, пространство, композиция. – М., 2005. – 399 с.: ил.
7. Українська вишивка «хрестиком» на сучасних меблях від київської студії Shimma. 2010-2012. URL: <http://shnick.com.ua/archives/20332>.
8. Юрченко І.А. Візуальні й морфологічні закономірності орнаменту гу-цзунської різьби та їх використання в сучасній мистецько-освітній практиці: дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.06 / Юрченко І.А.: Львівська національна академія мистецтв. – Львів: Львівська національна академія мистецтв, 2007. – 26 с.
9. Соколюк Л.Д. Формоутворення та естетичне сприйняття в українському народному мистецтві // Вісник ХДАДМ. – Харків: ХДАДМ, 2002. – № 2. – 34-38 с.
10. Лобода О.В. Відмінності українського орнаменту за історико-географічними регіонами України // Місце дизайну в промисловій політиці України Всеукраїнська студентська конференція, м. Черкаси, 20-21 квітня 2010. – Черкаси: ЧДТУ, 2010. – С 100-105.
11. Класичний стиль в інтер'єрі будинку, квартири [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://montagnik.com/domovedenna/7679-klasychny-styl.html>.
12. Інтер'єр [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ref.lecture.in.ua/%D0%86%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80_%D1%94%D1%80_%D0%B8%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%8C%D0%B5%D1%80.
13. Кузнецова І.О. Прийоми використання українського орнаменту в Сучасному інтер'єрі. Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна. УДК 747:725.71(045).

Красникова Л.В.

Киевский национальный университет строительства и архитектуры

ПОНЯТИЕ, ИСТОРИЯ И СТИЛЬ ДИЗАЙНА ИНТЕРЬЕРА

Аннотация

В данной статье рассматривается понятие дизайнера, разнообразные стили дизайнера, дизайн интерьера. В статье рассматривается история дизайнера. Различные стили дизайнера, в которые входит: античный стиль, нашел свое начало в Древней Греции и Риме; готический стиль, и его особенности; времена ренессанса, куда входит рококо и барокко; арт-деко; стиль этники и особенности этого стиля.

Ключевые слова: дизайн, интерьер, готический стиль, история дизайнера, Ренессанс, рококо, барокко, арт-деко, стиль этноса, классический стиль.

Krasnikova L.V.

Kyiv National University of Construction and Architecture

CONCEPT, HISTORY AND STYLE DESIGN INTERIOR

Summary

This article discusses the concept of design, various design styles, and interior design. The article discusses the history of design. Varied design styles, including: Attic style, originated in Ancient Greece and Rome; Gothic style, and its features; Renaissance times, the subspecies of which include rococo and baroque; art deco; Ethnic style and features of this style.

Keywords: design, interior, Gothic style, design history, Renaissance, rococo, baroque, art deco, ethnic style, classical style.